

за постигане на стремежитъ си, и то до тамъ, че често се самопогубва.

Познаваме, казва Le Bon, цѣли епохи, исторически и нови, дето човѣшкитѣ дѣла сж олицетворение само на стихийната примитивна човѣшка природа, дето съ особена яростъ се подчертаватъ нейнитѣ ефементи и могѣщества, горятъ пламъцитѣ ѝ съ буйна сила: кръвопролитнитѣ години на миналото и сегашното. Но вънъ отъ тѣзи типични епохи, когато е очевидно затъмнението на разумнитѣ сили, въ цѣлостното социално развитие действатъ повече инстинктивнитѣ сили и чувства, отколкото разума. Разбира се, че, споредъ Le Bon, не всѣкога това, което наричаме подсъзнателно царство, е съставено отъ разрушителни сили, че тамъ могатъ да сжществуватъ — и сжществуватъ положителни, полезни, живототворящи тенденции. Тѣй или иначе, този духовенъ багажъ е голѣма необходимостъ за частното и колективното човѣшко сжществуване и науката, която иска да го обясни, не може да пренебрегне изучаването общото въ душиѣ. Разумнитѣ придобивки сж нѣщо индивидуално, многообразно, капризно, повърхностно и нетрайно. До като единъ народъ или социална група не притежава обща духовна база отъ еднакви инстинкти, чувства, вѣрвания, тенденции, тя е само временна тѣла, безсилна и нетрайна.

Много, и то знаменити мислители, казаха, че свѣтовнитѣ работи се развиватъ независимо отъ човѣшкитѣ души, само въ името на външни механически сили. Душевнитѣ прояви у хората сж счетени само за безпомощно и бѣгло тѣхно отражение. И за това неизбродими сж